

Referat samling 7 Lærande nettverk i friluft – Sunnmøre

Mandag 22. mai 2017 med Hatlane skole og Sunnmøre fiskerimuseum

Like etter kl. 09.00 kunne Christer ønske velkommen til samlingens første dag. Totalt var 14 møtt opp. Christer kom kort inn på:

- nettverkets formål
- utfordringer , herunder økonomi/tilskudd og logistikk
- delte ut brosjyrer/hefte Friluftrådenes Landsforbund og Sunnmøre friluftsråd
 - o Taubruer
 - o La det snø
 - o Rumpetroll
- Informerte om dagens og morgendagens tentative program

Kl. 09.50 tok vertsskolens Kenneth Ove Sunde oss med på en omvisning på uteområdet til skolen. Hatlane skole har 470 elever totalt, fordelt på 1.- til 7. klasse i tillegg til en forsterka avdeling for 30 elever i 8. til 10. klasse. Ferdigstilt 2013. Uteområdet inneholdt blant annet dette:

- Skog til å leike i for de minste (1. – 4. klasse) med grei skogsbunn, delvis dekt med bark
- Ballspillbaner
- 'Kuler' for diverse leik (den ene med tartanmateriale på toppen. Den andre i betong – for sykkel/sparkesykkel/skateboard)
- Merking av diverse leiker/spill på bakken
- Uteamfi
- Beplanting
- Leikeapparat
- Klatrepamide
- Store natursteiner med klatreklosser
- Gress-skråninger (akebakker på vinterstid)
- Flere bordtennisbord
- Redskapsbod for leikepatruljen

Et velfylt, godt planlagt uteområde, men iflg Sunde litt for lite. Han presiserte at fastmontert utstyr holdt seg godt. Skolen har også anledning til å benytte skogen ned mot sjøen, fjøreområdet og en ås nord for skolen.

Kl. 10.30 forflyttet vi oss ned til skogsområdet som skolen får disponere av private eiere. En tursti går gjennom området. Den er flittig brukt av bebyggerne i området. Vi brukte først en del tid nede i fjøra. I forbindelse med tillaging av et måltid, ble det gitt

informasjon av Christer og Dag Erik vedr. sikkerhet ved bruk av stormkjøkken. Fordeler/ulempene ved bruk av sprit eller gass ble også belyst. Deretter ble det laga til Fjellgulasj.

KI. 11.45 kom en 5. klasse fra Hatlane skole, bestående av 20 elever. Disse fikk innføring både teoretisk og praktisk i oppsetting og bruk av taubruer. Disse elevene skulle dagen etter være mentorer for andre 5. klasser ved skolen.

Her er moment som ble belyst fra Christers side:

- Generelt som tauverket og utstyret i sekkene
- Innføring i og bruk av 8-talls-knuten
- Bretting av tau
- Slynge og skrukarabiner
- Talje ved hjelp av klemknutetau (3-skåra talje)
- Bruk av trærne
- Fallunderlaget
- Praktisk demonstrasjon av en taubro
- Elevpar satte opp taubroer
- Sikkerhetssjekk før bruk av broene til Jungelsisten
 - o Sjekke skrukarabinene
 - o Om klemfare og kvelningsfare
 - o Fallunderlaget
- Til slutt om logistikken ved nedrigging for å unngå svinn

KI 13.15 ble det restemiddag av Fjellgulasjen og litt kaffikos før vi bega oss opp i skogen igjen for å sette opp gapahuk/ly i skog ved hjelp av presenning og tau.

Christer og Dag Erik hadde først en teoretisk innledning:

- Om presenningstyper
- Styrker i gram, ikke bruk under 90 gram-typen
- Informasjon om tarp
- Tauverk : bruk av taubro-sekker og sisaltau (NB- forsterke sisal ved mye vekt)
- Tips om tillaging av plugg, bruk av doble plugg
- Tips om bruk av kongler/stein innom presenningen ved festing av tau (i stedet for dårlige kauser)
- Tips om stramming av tau ved hjelp av talje med dobbel 8-talls knute.

Deretter fikk 4 grupper sette opp gapahuker/ly med forskjellige størrelser av presenninger. Vurdering av de forskjellige løsningene ble drøfta. Bør tenke på vind, nedbør og areal når slike anretninger settes opp.

Videre demonstrerte Christer hvordan en trefot kan lages ved hjelp av 3 raier og tauverk. En slik trefot kan dekkas med presenning og gi godt ly.

Videre ble det prøvd ut å bruke presenningen som dekke over grupper under for eksempel styrtregn. Gevinsten er på en svært enkel måte å holde seg tørre under marsj eller stopp, og presenningen vil også kunne gjøre at gruppen kan holde temperaturen på en bedre måte.

Også et par muligheter til lek med presenningen ble demonstrert mot slutten av dagen.

Dagen ble avsluttet presis kl. 15.30.

Referent

Kjell Ø

Nettverkssamling ved Sunnmøre fiskerimuseum tirsdag 23.05.2017

Deltakere fra: Tomrefjord skule, Hessa skole, Hatlane skole, Hildre Montessoriskule, Grytestranda Friskule SA, Solevåg skule.

- Formidling fra Sunnmøre museum av sunnmørsk kulturhistorie og fiskerihistorie på Bankskøyta. Aktiviteter gjort på Bankskøyta: heise og ta ned storseilet, kveiling av tau og omvisning på båten bl.a..
- «Tåkerommet» inne på Sunnmøre museum: fortelling om hvordan Thomas Longva fant fram til Storegga, og en liten innføring i hvordan sette kurs på havet.
- Repslaging.
- Observere hvordan man fileterer fisk (torsk).
- Lunsj: vi lager grove torskehamburgere fra bunn (finhakket torsk med krydder uten noen form for bindingsmiddel).
- Livredningsprøven ved museet/Bankskøyta.

Forslag til nettverkssamling ved Sunnmøre museum; «Fiskedag». ☺

Referent

Ingrid Brekke Frostad

Litt meir om Storeggen

I 1861 seilte to svenske skøyter inn på Ålesund havn. De hadde vært ute på fiskebanken Storegga, og de var stappfulle med fisk. Et slikt fiske ville sunnmøringene også være med på. Dermed satte de i gang med å bygge nye og større fartøy som kunne gå langt til havs.

Bankskøytefisket gjorde Ålesund til Norges største fiskerihavn. Men det var mye å lære. De nye skøytene skulle bygges og vedlikeholdes, og de skulle seiles i allslags vær og vind. Man skulle finne fisken, og ta den med tilbake til Ålesund. Ofte varte turene i flere uker. Storeggen er en kopi av en ekte bankskøyte fra 1890 – tallet.

